

Lærervejledning til arbejdet med spilleregler

Arbejdet begynder med to grundlæggende spørgsmål: hvad er en god kammerat og en god klasse? Herefter laver klassen spillereglerne, og det er klassen, der forholder sig til brud på reglerne – ikke med læreren som opmand eller indpisker, men som katalysator og vejleder.

Af Per Kjeldsen: udviklingskonsulent i etableringen af spilleregelskultur

Det er væsentligt at lægge mærke til, at spilleregler for klassen – altså for eleverne – er elevernes indbyrdes samværsregler og fælles samværsregler i relation til undervisningen/lærerne. Det vil sige, at brud på samværsreglerne/spillereglerne mere er et brud i forhold til kammeraterne end i forhold til lærerne. Det er derfor væsentligt, at sådanne brud markeres (hvis ikke eleverne selv har lagt mærke til det) i klassen, så det er klassen, der forholder sig til brud på reglerne – ikke med læreren som opmand eller indpisker, men som katalysator og vejleder.

Det må helst aldrig komme til "fortolkningsproblemer". Uanset lærerens naturlige ret til første fortolkning vil en tolkning, der går eleven imod, netop fordi der er uenighed om tolkningen, altid opfattes som uretfærdigt. Derfor er det meget bedre at lade klassen som helhed vurdere eller opleve, om der er brud på nogle samværsregler i relation til undervisningen/lærerne. **Det er ikke nær så vigtigt med sanktioner som med erkendelser!**

Enkeltstående situationer

Naturligvis kan der være enkeltstående situationer, hvor en elev groft overskrider almindelige, gængse samværsregler eller almindelig adfærd over for læreren, og hvor læreren er nødt til at reagere umiddelbart. Men der skal man absolut ikke gå i dialog eller diskussion – der har læreren retten til at vurdere, at det for hans/hendes persons vedkommende har været en overskridelse af lærerens personlige grænser, der gør, at eleven har tabt retten til at være sammen med læreren/klassen. Men så skal det også være seriøse grunde eller et langstrakt, destruktivt forløb, der kulminerer.

Men det vil alt sammen vise sin værdi gennem de spilleregler, der aftales i den enkelte klasse samt de generelle overordnede spilleregler, som bestyrelsen, elevrådet og pædagogisk råd laver sammen for hele skolen. I samme øjeblik en adfærd resulterer i ophør af retten til at være med i fællesskabet, midlertidigt eller længerevarende, skal der være tale om så alvorlige brud på regelsættet, at alle oplever Alvoren, og også at det ikke vil ske for tit.

Endelig er det vigtigt, at man ved disse situationer øjeblikkeligt inddrager forældrene, så de får en opfattelse af deres barns adfærd. Er forældrene svage, skal de hjælpes og ikke "straffes".

